

Statens Forhold til Folketirken, som først trænge til at ordnes, og det forekommer mig saaledes forunderligt, at hverken Kirkecommissionens Fleertal eller den høitagede Minister har havt Opmærksomheden tilstrækkelig henvendt paa Bestemmelsen af Statens Forhold til den Understøttelse, som fra dens Side er tilstaaet Folketirken. Blandt de Ting, Staten maa ordne i Henseende til Folketirken, henregner jeg ogsaa Ordningen af Kirke- og Præstetienden og af Benyttelsen af Kirkebygningerne. Man har hidtil seet, at Staten ved Lov har bestemt, hvorledes de forskellige Kirkebygninger skulle vedligeholdes, og derved har man altid gjort dette til et Lovgivningsspørgsmaal, men hvorfor tøver man da saalænge, inden man bestemmer, hvilken Ret Folketirken har til at benytte Kirkebygningerne i det Hele? Det er for mig noget Forunderligt, at man, naar man taler om Folketirken, i samme Aandedræt kommer til at tale om tusinde forskellige Menigheder i Landet, som skulle have særlige Rettigheder. Jeg betragter Folketirken som en Enhed, og jeg kan ikke komme bort fra denne Betragtning. Den Ret, man giver de enkelte Sognemenigheder, maa man ogsaa give hele Folketirken, men jeg kan ikke indsee, at man, idet man her bestemmer, en Ret til at vælge Præster i hver Sognemenighed, derved paa nogenomhelst Maade har afhjulpet den Trang, som den høitagede Minister omtalte, der kunde være tilstede hos forskellige i de forskellige Menigheder, og som gaaer i forskellige Retninger. Jeg vil slet ikke gaae ud fra, hvad der er min personlige Trang i denne Henseende, men jeg vil gaae ud fra den Erfaring, jeg har om den Trang, der er i Folketirken i det Hele, og jeg vil da gaae ud fra, hvad Skriften siger, at de Række have ikke Lægen Behov, men de, som lide ilde. Naar jeg gaaer ud fra denne Betragtning, troer jeg, der gives Mange, som føle en stærk aandelig Trang og lide ilde, navnlig naar der er Spørgsmaal om, hvilken Præst de skulle benytte. Jeg kan ikke komme bort fra den Betragtning, at Præsten maa anses som en Slags aandelig Læge, og at ethvert Medlem af Folketirken maa have den samme Ret til at benytte Kirken, som et Med-

lem af Statens Samfund har til at benytte de almindelige Læger. Den høitagede Minister meente, at han slet ikke vilde være kommen frem med det her foreliggende Lovforslag, naar det ikke havde været støttet af Kirkecommissionen, og naar det ikke havde været støttet af det andet Thing. Hvad Kirkecommissionen angaaer, forekommer det mig, at man, saaledes som den var sammensat, ikke kunde vente noget Resultat af den, der gik ud paa at afhjælpe den almindelige Trang, som jeg omtalte, nemlig Trangen til at søge en Mand i det Dieblig, Trangen er tilstede, en Mand, som kunde afhjælpe denne Trang og som var istand at trøste og husvare den Lidende, men dette vil jeg nu forbigaae. Kirkecommissionens Arbejde foreligger, og hvis jeg paa nogen Maade iforveien havde vidst eller havde tænkt mig, at den ikke skulde have givet et bedre Resultat, havde jeg stemt imod Bevillingen til denne Commission, istedetfor at jeg stemte derfor. Jeg troer paa ingen Maade, at de Resultater, Fleertallet i Kirkecommissionen har bragt tilstede, billiges enten af Fleertallet af Folketirkens Medlemmer, men endnu langt mindre af dem, som virkelig føle stærk Trang til at faae deres kirkelige Anliggender besørge paa en anden Maade, end de hidtil have faaet dem besørge paa. Den høitagede Minister omtalte dernæst Landstinget, som han havde støttet sig til, men hvad jeg har sagt om Kirkecommissionen, kan vel ogsaa for en Deel gjælde for Landstingets Bedkomuende. Det forekom mig imidlertid, at der var endnu en tredje Ting, som maaskee kunde have drevet den høitagede Kirkeminister til at komme frem med dette Lovforslag, og det var netop, at han kom til at omtale de tusinde Menigheder i Landet. Jeg kom derved til at tænke paa, om Præsterne ere til for Menighedernes Skyld, eller om Menighederne ere til for Præsternes Skyld. I det første Tilfælde troer jeg dog, det vilde være det Rigtigste, at man engang kom saa vidt, at man sagde: Nu er Sognebaandet hævet, og den Præst, der af Hans Majestæt Kongen er ansat ved en eller flere Kirker, maa samle en saa stor Mængde om sig, som han er istand til. Det forekommer mig, at